

ผลของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาครรภ์แรก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

ผลของ โปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาครรภ์แรก

THE EFFECTS OF A BREASTFEEDING SELF-EFFICACY INTERVENTION IN FIRST-TIME MOTHERS

อภิรดี กิมพิทักษ์ 4936278 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สุณีย์ ละกำป็น, กศ.ศ. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร), วิชา เทียงธรรม, ส.ศ.(การพยาบาลสาธารณสุข)

บทคัดย่อ

การขาดความมั่นใจเป็นปัญหาสำคัญในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาครรภ์แรก การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของ โปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาครรภ์แรก กลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน เป็นมารดาครรภ์แรก อายุครรภ์ 36 สัปดาห์และคลอดที่โรงพยาบาลดำเนินสะดวก ได้รับโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ 3 ครั้งรวมระยะเวลาวิจัย 14 สัปดาห์ กิจกรรมประกอบด้วย สร้างแรงจูงใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ฝึกทักษะการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การสนับสนุนจากครอบครัว การให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ และการเยี่ยมบ้าน เก็บรวบรวมข้อมูล 3 ครั้ง ในช่วงก่อนทดลอง ระยะหลังคลอดก่อนกลับบ้าน และ 8 สัปดาห์หลังคลอด โดยให้ตอบแบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบวัดความเชื่อในความสามารถตนเองในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ แบบวัดความคาดหวังในผลลัพธ์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และแบบวัดการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยมัธยฐานและควินิล ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ Repeated measures one-way ANOVA เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธี Bonferroni และใช้สถิติ paired t-test

ผลการวิจัยพบว่า ระยะ 8 สัปดาห์หลังคลอดกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความเชื่อในความสามารถตนเองในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และความคาดหวังในผลลัพธ์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .001$) และมีคะแนนเฉลี่ยการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สูงกว่าระยะหลังคลอดก่อนกลับบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .001$) และมีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือนร้อยละ 77.1

จากผลการวิจัยเสนอแนะว่า โปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับมารดาครรภ์แรก สามารถนำไปประยุกต์ใช้ส่งเสริมให้มารดาครรภ์แรก มีความมั่นใจ เห็นประโยชน์ และปฏิบัติการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้ถูกต้องมากขึ้น

คำสำคัญ : ความเชื่อในความสามารถ / ความคาดหวังในผลลัพธ์ / การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ / มารดาครรภ์แรก

THE EFFECTS OF A BREASTFEEDING SELF-EFFICACY INTERVENTION IN FIRST-TIME MOTHERS

APHIRADEE KIMPHITAK 4936278 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUNEE LAGAMPAN, Ed.D. (CURRICULUM R & D),
WEENA THIANGTHAM, Dr.P.H. (PUBLIC HEALTH NURSING)**ABSTRACT**

A factor affecting the discontinuation of breastfeeding is mother's lack of confidence. This quasi-experimental study was to examine the effects of a breastfeeding self-efficacy intervention in first-time mothers. The sample consisted of 35 first time mothers who were at 36 weeks gestation and who had their delivery at Damnoensaduak Hospital. The breastfeeding self-efficacy intervention was conducted 3 times over a period of 14 weeks. Activities included breastfeeding motivation building, breastfeeding skill building, family's social support, telephone counseling, and home visits. Data were collected through self-administered questionnaires 3 times: before intervention, after delivery but before discharge, and at the 8th week postpartum. The research tools included self-efficacy beliefs in breastfeeding scale, expected breastfeeding outcome scale, and breastfeeding practice scale. Data were analysed using frequency, percentage, mean, standard deviation, repeated measures one-way ANOVA, Bonferroni, and paired t-test.

The results revealed that after intervention at the 8th week postpartum, the first-time mothers showed significantly higher levels of self-efficacy beliefs in breastfeeding and expected breastfeeding outcome than before intervention at p -value $< .001$ and had a breastfeeding practice score higher than before discharge from hospital, at p -value $< .001$, exclusive breastfeeding rate was 77.1%.

The findings suggest that a breastfeeding self-efficacy intervention in first-time mothers can increase mother's confidence, perceived breast-feeding benefits, and can help them to improve breastfeeding performance.

**KEY WORDS: SELF-EFFICACY BELIEFS / EXPECTED OUTCOME /
BREASTFEEDING / FIRST-TIME MOTHERS**

164 pages